

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 195/06-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. júna 2006 predbežne prerokoval sťažnosť F. S. a G. S., V., zastúpených advokátom JUDr. J. P., D., vo veci namietaného porušenia základného práva na ochranu vlastníckeho práva zaručeného v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 11 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 14 Cb 399/01 z 26. marca 2003, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 Cob 339/03 zo 6. februára 2004 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Obdo 3/2004 z 27. júna 2005 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Obdo 3/2004 z 27. júna 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. S. a G. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2005 doručená sťažnosť F. S. a G. S. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na ochranu vlastníckeho práva zaručeného v čl. 20 (sťažovatelia zrejme myslia čl. 20 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v čl. 11 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 14 Cb 399/01 z 26. marca 2003, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 43 Cob 339/03 zo 6. februára 2004 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 M Obdo 3/2004 z 27. júna 2005 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Obdo 3/2004 z 27. júna 2005.

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú:

„Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 M Obdo 3/2004 zo dňa 27. 06. 2005 bolo zamietnuté mimoriadne dovolanie Generálneho prokurátora SR proti rozsudku Okresného súdu v Lučenci z 26. 03. 2003 č. k. 14 Cb 399/01-136 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 06. 02. 2004 č. k. 43 Cob 339/03. (...)

Rozsudkom Okresného súdu v Lučenci č. k. 14 Cb 399/01 zo dňa 26. 3. 2003 bola zamietnutá žaloba o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy...

Krajský súd v Banskej Bystrici svojím rozsudkom č. k. 43 Cob 339/03 zo dňa 06. 02. 2004 rozsudok Okresného súdu v Lučenci 14 Cb 399/01 potvrdil...

Sťažovatelia v 1. a 2. rade ako žalobcovia vo vyššie uvedených konaniach namietali absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 17. 04. 1997 uzatvorenej medzi žalobcom v 1. rade ako predávajúcim, zast. žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade ako kupujúcim a žalovaným v 1. rade ako záložným veriteľom, ktorej predmetom sú nehnuteľnosti zapísané na LV č. 3838, kat. územie a obec L. (...), ktorej vklad povolil Katastrálny úrad B., (...) s právnymi účinkami vkladu dňa 22. 08. 1995.

Sťažovatelia v 1. a 2. rade neplatnosť zmluvy zdôvodňovali najmä porušením ust. § 299 ods. 2 Obch. zák. v znení platnom v čase uzavretia kúpnej zmluvy zo dňa 17. 04. 1997.

Sťažovatelia v 1. a 2. rade majú za to, že právoplatnými rozhodnutiami súdov boli porušené ich ústavné práva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. na rovnaký obsah a ochranu vlastníckeho práva a podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. na verejné prerokovanie bez zbytočných prietahov.“

Sťažovatelia ďalej poukazujú aj na skutočnosti súvisiace s uzavretím záložnej zmluvy č. 71/95/3838 z 21. augusta 1995, a namietajú porušenie § 299 Obchodného zákonníka vo veci odpredaja nehnuteľností tvoriacich predmet zmluvy.

V ďalšej časti sťažnosti sa uvádza: „Generálny prokurátor SR dňa 08. 10. 2004 doručil na Najvyšší súd SR mimoriadne dovolanie proti rozsudku Okresného súdu v Lučenci z 23. 03. 2003 č. k. 14 Cb 399/01-136 a rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 06. 02. 2004 č. k. 43 Cob 339/03.

Na základe uvedeného mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora SR bolo potrebné, aby Najvyšší súd SR nariadil pojednávanie o mimoriadnom dovolaní proti napadnutým rozsudkom...

(...) Najvyšší súd nenariadil pojednávanie, zároveň zasiahol do aspektov práva sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie, ktoré vychádza z princípu uvedeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...“

Podľa sťažovateľov súdy tým, že neprihliadli na nimi uvádzané skutočnosti vo vzájomnej spojitosti „legalizovali prevod nehmuteľnosti uskutočnený v rozpore so zákonom, bol legalizovaný výkon záložného práva vykonaný bez zákonného splnomocnenia na ujmu žalobcov v 1. a 2. rade, čím zároveň boli porušené ústavné práva žalobcov podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. na rovnaký obsah a ochranu vlastníckeho práva a čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé súdne konanie.

Najvyšší súd zároveň porušil ústavné právo sťažovateľov v 1. a 2. rade, pretože bez nariadenia pojednávania rozhodol a tým porušil práva žalobcov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. na verejné prerokovanie a čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé súdne konanie“.

Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľa navrhujú, aby ústavný súd svojím nálezom takto rozhodol:

„Rozsudkom Okresného súdu v Lučenci č. k. 14 Cb 399/01 zo dňa 26. 03. 2003 bolo porušené základné právo sťažovateľov v 1. a 2. rade podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. na rovnaký obsah a ochranu vlastníckeho práva a čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé súdne konanie.

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43 Cob 339/03 zo dňa 06. 02. 2004 bolo porušené základné právo sťažovateľov v 1. a 2. rade podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. na rovnaký obsah a ochranu vlastníckeho práva a čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé súdne konanie.

Rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. k. 2 M Obdo 3/2004 zo dňa 27. 06. 2005 bolo porušené základné právo sťažovateľov v 1. a 2. rade podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. na rovnaký obsah a ochranu vlastníckeho práva a podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. na verejné prerokovanie bez zbytočných prietahov a čl. 6

ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé súdne konanie.

Zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 2 M Obdo 3/2004 zo dňa 27. 06. 2005, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43 Cob 339/03 zo dňa 06. 02. 2004 a rozsudok Okresného súdu v Lučenci č. k. 14 Cb 399/01 zo dňa 26. 3. 2003 a vec vracia Okresnému súdu v Lučenci na ďalšie konanie.“

II.

Ústavný súd, ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. (...)

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. (...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým súdom...

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 14 Cb 399/01 z 26. marca 2003 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 43 Cob 339/03 zo 6. februára 2004 došlo k porušeniu ich základného práva na rovnaký obsah a ochranu vlastníckeho práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, práva zaručeného v čl. 11 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Obdo 3/2004 z 27. júna 2005 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 38 ods. 2 listiny.

1. Podľa názoru ústavného súdu na konanie o sťažnosti v časti, v ktorej sťažovatelia namietali porušenie označených práv rozsudkom okresného súdu sp. zn. 14 Cb 399/01 z 26. marca 2003 nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je preto v týchto prípadoch subsidiárna. O ochrane práv sťažovateľov, ktorých porušenie namietajú vo vzťahu k rozhodnutiu okresného súdu, a proti ktorému sťažovatelia podali odvolanie, rozhodoval v odvolacom konaní krajský súd. Vzhľadom

na uvedenú zásadu subsidiarity preto nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať rozsudok okresného súdu sp. zn. 14 Cb 399/01 z 26. marca 2003.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v časti namietajúcej porušenie označených práv citovaným rozsudkom okresného súdu po predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. Sťažovatelia namietali porušenie označených práv aj rozsudkom krajského súdu sp. zn. 43 Cob 339/03 zo 6. februára 2004.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 236/03, IV. ÚS 158/04) a jednou zo zákonných podmienok pre jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľov a nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (I. ÚS 196/05).

Rozsudok krajského súdu sp. zn. 43 Cob 339/03 zo 6. februára 2004 nadobudol právoplatnosť 24. marca 2004, sťažnosť na porušenie práv sťažovateľov bola doručená ústavnému súdu 25. augusta 2004.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že lehota stanovená pre tieto konania pred ústavným súdom nebola zachovaná, sťažovateľom bez akýchkoľvek pochybností uplynula skôr, než podali sťažnosť ústavnému súdu (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde), a preto ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú.

3. Podľa sťažovateľov aj rozsudkom najvyššieho súdu (v tomto prípade dovolacieho súdu) sp. zn. 2 M Obdo 3/2004 z 27. júna 2005 boli porušené nimi označené práva.

3.1 O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietali, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 50/04).

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť v tejto časti je zjavne neopodstatnená.

Podstatou námietok sťažovateľov je odlišné právne posúdenie veci najvyšším súdom oproti právnemu názoru, ktorý zastávali sťažovatelia a ktorý si osvojila aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v podanom mimoriadnom dovolaní č. k. VI/2 Pz 295/04-32 zo 6. októbra 2004. Túto skutočnosť vnímajú sťažovatelia ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo v konečnom dôsledku má zároveň znamenať aj porušenie základného práva

na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ústavy a čl. 11 listiny, keďže sťažovateľmi uplatnený nárok v konaní pred všeobecnými súdmi je majetkovej povahy.

Z obsahu mimoriadneho dovolania generálnej prokuratúry vyplýva:

«Predmetom preskúmania je predovšetkým právna otázka, či ustanovenie § 299 ods. 2 Obch. zákonníka v spojení s obsahom konkrétnej záložnej zmluvy oprávňovalo záložného veriteľa k tomu, aby pri neuspokojení svojej zaistenej pohľadávky sám realizoval priamy predaj nehnuteľnej zálohy tak, že ako predávajúci uzavrie kúpnu zmluvu podľa vlastnej úvahy.

Ust. § 299 ods. 2 Obch. zák. v poslednej vete uvádza: „ak to určuje zmluva, môže záložný veriteľ predat' záloh aj iným vhodným spôsobom.“ Ako vyplýva z citácie § 299 ods. 2 obch. zák., záložný veriteľ nie je oprávnený predat' záloh akýmkoľvek iným spôsobom, ale len takým spôsobom, ktorý je vhodný, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

Ak Obchodný zákonník nemá vlastné ustanovenie pre riešenie niektorých otázok, riešia sa tieto otázky podľa predpisov občianskeho práva (§ 1 ods. 2 Obch. zák.).

Je nepochybné, že záložný veriteľ má právny dôvod domáhať sa uspokojenia zo zálohy, ak nie je zaistená pohľadávka riadne a včas splnená. Na druhej strane však jeho právo ako záložného veriteľa je vecným právom k veci cudzej, ktorá zostáva vo vlastníctve záložcu. Obsahom záložného práva nie je nadobudnutie vlastníctva k zálohu záložným veriteľom. Vzhľadom k § 123 OZ zostávajú základné práva vlastníka záložcovi a výkonom záložného práva možno zasiahnuť do vlastníckeho práva záložcu. V podmienkach trhového hospodárstva, kedy dochádza k voľnej tvorbe cien pri uzatváraní kúpnych zmlúv o prevodoch nehnuteľností na základe ponuky a dopytu, môže byť právo záložcu (dlžníka) vážne ohrozené najmä zjednaním inej kúpnej ceny, než ako by bolo možné pri určitom vopred stanovenom postupe., ale i zjednaním nepriaznivých podmienok splatnosti kúpnej ceny a pod.

Pri rešpektovaní práva záložného veriteľa na to, aby dosiahol uspokojenie svojej pohľadávky zo zálohu, je nutné rešpektovať i oprávnený záujem záložcu (dlžníka), aby k predaju založenej nehnuteľnosti došlo podľa určitých vopred stanovených pravidiel. Týmto oprávneným záujmom nezodpovedá taký spôsob predaja, kedy všetky dôležité okolnosti predaja sú závislé výhradne od vôle záložného veriteľa. Takýto spôsob predaja

odporuje ust. § 3 ods. 1 OZ (§ 1 ods. 2 Obch. zák.).

Na základe vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že žalobcovia 1) a 2) so žalovaným 1) v záložnej zmluve vopred dohodli spôsob predaja nehnuteľnosti v prípade, ak nebudú schopní plniť záväzky voči žalovanému 1), vyplývajúce z úverovej zmluvy s cieľom zaistiť predaj nehnuteľnosti kontrolovaným spôsobom a za čo možno najvyššiu cenu. Žalovaný 1) napriek tejto dohode realizoval predaj založenej nehnuteľnosti žalovanému 2), ktorého si sám zvolil a za cenu, ktorú medzi sebou dohodli, neurobil dostatočný prieskum trhu, nezverejnil ponuku, nerealizoval predaj prostredníctvom realitnej kancelárie, čo odporuje zmyslu ust. § 299 ods. 2 posledná veta Obch. zák., predaj založenej nehnuteľnosti iným vhodným spôsobom a navyiac, keď spôsob predaja nehnuteľnosti bol zmluvne zabezpečený.

Rozhodnutia súdov spočívajú teda v nesprávnom posúdení platnosti kúpnej zmluvy vzhľadom k spôsobu predaja založenej nehnuteľnosti, ktorý sa mal realizovať transparentným a dohodnutým spôsobom, ktorý dohodli záložcovia 1) a 2) so žalovaným 1).»

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 2 M Obdo 3/2004 z 27. júna 2005 mimoriadne dovolanie generálnej prokuratúry proti rozsudku okresného súdu č. k. 14 Cb 399/01-136 z 26. marca 2003 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 43 Cob 339/03 zo 6. februára 2004 zamietol.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (10 ods. 2, OSP), predtým než prejednal dovolanie, skúmal či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať (§ 103 v spojení s § 243c OSP).

Zákon (§ 243e a nasl. OSP) presne upravuje, aké náležitosti musí mať mimoriadne dovolanie. Podané mimoriadne dovolanie zodpovedá týmto náležitostiam, generálny prokurátor ho mohol podať na základe podnetu (§ 243e ods. 1, OSP). Mimoriadne dovolanie sa zameriava viac na vysvetľovanie porušenia zákona a menej na to, v čom boli dotknuté a porušené subjektívne práva fyzickej, či právnickej osoby a ktorej. Preskúmal však rozsudky okresného a krajského súdu v rozsahu, v ktorom bol ich výrok napadnutý, bez

pojednávania a dospel k záveru, že tieto napadnuté rozsudky sú správne, preto dovolanie generálneho prokurátora zamietol [§ 242 ods. 1), § 243a ods. 3, § 243b ods. 1) OSP].

Všeobecne, hlavne s poukazom na vyjadrenie právnej zástupkyne žalovanej 2) k dovolaniu dovolací súd poznamenáva, že právo posúdiť, či boli porušené práva fyzickej alebo právnickej osoby rozhodnutím súdu a či došlo k porušeniu zákona, a tým aj právo podať mimoriadne dovolanie, zákon dal generálnemu prokurátorovi. Ak generálny prokurátor tieto dôvody vzhlíada (za dodržania procesných podmienok), nikto za neho nemôže hodnotiť tento stav inak a mimoriadne dovolanie odmietnuť. Nesúhlas s nedostatkom dôvodov na dovolaní sa môže prejaviť len v zamietajúcom rozsudku dovolania.

Generálny prokurátor dôvod mimoriadneho dovolania videl v právnej otázke, a to posúdenie, či ustanovenie § 299 ods. 2 Obch. zák. v spojení s obsahom konkrétnej záložnej zmluvy oprávňovalo záložného veriteľa k tomu, aby pri neuspokojení sa svojej zabezpečenej pohľadávky sám realizoval priamy predaj nehnuteľnej zálohy tak, že ako predávajúci uzavrie kúpnu zmluvu podľa vlastnej úvahy. Ustanovenie § 299 ods. 2 Obch. zák. v poslednej vete uvádza: „ak to určuje zmluva, môže záložný veriteľ predat' záloh aj iným vhodným spôsobom“. Ako z uvedenej citácie vyplýva, záložný veriteľ nie je oprávnený predat' záloh akýmkoľvek iným spôsobom, ale len takým spôsobom, ktorý je vhodný, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

Dovolací súd vychádza z toho, že zabezpečenie záväzku záložnou zmluvou je typickou formou zabezpečenia záväzku, na ochranu veriteľa. V danom prípade veriteľ časové dal dostatok možnosti, aby svoj záväzok splnil, aby sa realizácia záložného práva nemusela realizovať. Na to záložný dlžník nevynaložil dostatočné úsilie, aby k realizácii záložného práva nedošlo. Zákon poskytuje ochranu aj záložnému dlžníkovi, ale nemožno túto ochranu realizovať na úkor ochrany veriteľa. Spôsob predaja zálohu nebol presne určený a ako záujemca sa mohol prihlásiť aj záložný dlžník. Záložný dlžník namieta postup pri predaji, ale nekonkretizuje, ktorý záujemca bol ochotný dať vyššiu cenu, alebo kto by lepšie bol predal nehnuteľnosti. Cena bola určená štandardne, nie svojvôľou záložného veriteľa a neodporovala dohodnutému spôsobu predaja. Nemožno v tom vidieť rozpor s ustanovením § 299 ods. 2 Obch. zák., na ktorom rozpore sa zakladá mimoriadne dovolanie.

Súd prvého a druhého stupňa sa dostatočne a podrobne vypořádali skutkovo, ale aj

právne, s nastoleným problémom, a preto dovolací súd mimoriadne dovolanie zamietol (§ 243b ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 OSP).»

Podľa názoru ústavného súdu uvedený výklad najvyššieho súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť ich právny názor svojím vlastným.

Ústavný súd pri uplatňovaní právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02). V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré dovolanie ako neprípustné s odkazom na ustanovenia § 243b ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zamietol.

Podľa názoru ústavného súdu právo na spravodlivý súdny proces neznamena nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnym názorom. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02).

Navyše je potrebné poukázať na skutočnosť, že z doterajšej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu možno vyvodiť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnom dovolaní. Toto konanie treba odlišovať od konania o dovolaní podľa tretej hlavy štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, ktorého podstata

spočíva v tom, že oprávnením na jeho začatie disponuje za podmienok uvedených v zákone priamo účastník konania, pričom toto jeho oprávnenie musí byť v zásade aj využité a dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok na rozdiel od mimoriadneho dovolania vyčerpané pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (mutatis mutandis I. ÚS 5/02, I. ÚS 160/03, A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. marca 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru).

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd postup a napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikoval ako porušenie základného práva sťažovateľov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru a v dôsledku toho aj základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 11 ods. 1 listiny, preto ústavný súd rozhodol o odmietnutí sťažnosti v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

3. 2. Ústavný súd sa zaoberal aj namietaným porušením základného práva sťažovateľov na verejné prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny postupom najvyššieho súdu a konštatuje, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 14 Cb 399/01 z 26. marca 2003 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 43 Cob 339/03 zo 6. februára 2004 nadobudol právoplatnosť 24. marca 2004. Na základe podnetu sťažovateľov generálna prokuratúra podala najvyššiemu súdu mimoriadne dovolanie proti predmetným rozsudkom (podanie doručené 8. októbra 2004). O mimoriadnom dovolaní generálnej prokuratúry rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 2 M Obdo 3/2004 z 27. júna 2005. Zo záznamu rozsudku predloženého ústavnému súdu vyplýva, že tento bol doručený sťažovateľom 1. augusta 2005.

Ústavný súd konštatuje, že obdobie od 8. októbra 2004 do 1. augusta 2005, ktoré sťažovatelia označili ako obdobie zbytočných prietáhov v konaní najvyššieho súdu vedenom pod sp. zn. 2 M Obdo 3/2004, nedosahuje intenzitu, na základe ktorej by mohol vysloviť porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody ústavný súd vyslovil, že sťažnosť sťažovateľov v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 M Obdo 3/2004 je zjavne neopodstatnená, a preto ju odmietol už na predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2006